

Utlåtande 2016:166 RI (Dnr 106-357/2016)

Genusanalys av stadens upphandlingsverksamhet

Motion (2016:26) av Lotta Edholm m.fl. (alla L)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motion (2016:26) av Lotta Edholm m.fl. (alla L) om ”Genusanalys av stadens upphandlingsverksamhet” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Lotta Edholm m.fl. (alla L) menar att välfungerande äldreboenden och verksamheter för personer med funktionsnedsättning återkommunaliseras utan motivering och utan dialog med brukarna. Vidare menar motionärerna att när ett renhållningsföretag inte förmår forsla bort sopor, tvekar staden inför att utkräva viten och när ett transportföretag misslyckas med att se till att barn och vuxna kan ta sig till skolan eller daglig verksamhet, får avtalet löpa på utan att någonting händer. Lotta Edholm m.fl. (alla L) menar att skillnaden i agerande beror på att omsorgsföretag verkar i traditionellt kvinnliga branscher, medan transport- och renhållningsföretag i traditionellt manliga.

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att genomföra en stadsövergripande genusanalys av stadens upphandlingsverksamhet. I analysen bör bland annat kartläggas hur stadens beslut på upphandlingsområdet skiljer sig med avseende på verksamheternas könsskottning och könssammansättning hos brukare, personal och

företagsledning. En mätning om stadens agerande har förändrats över tid bör även genomföras.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, äldrenämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Östermalms stadsdelsnämnd, Företagarna och Almega. Därutöver har Svenska Vård inkommit med svar. Almega har ej inkommit med svar.

Stadsledningskontoret anser att det, i program för upphandling och inköp, anges hur det i avtal ska regleras hur diskriminering av bl.a. kön ska motverkas och att det inte föreligger behov av ytterligare genusanalyser med anledning av detta.

Äldrenämnden anser att avtalsföljsamhet samt kvaliteten på den vård och omsorg som utförs är det primära, oberoende av vem som driver företaget.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd anser att staden bör inta ett självkritiskt och ifrågasättande förhållningssätt för att säkra jämställd, högkvalitativ och ändamålsenlig verksamhet, men detta kräver en långsiktig plan.

Östermalms stadsdelsnämnd bedömer att motionärernas förslag om genusanalys av stadens upphandlingsverksamhet kan anses vara tillgodosett genom kommunfullmäktiges beslut om budget för 2016, där intentioner och krav på jämställhetsarbete och upphandling som medel tydliggörs.

Företagarna anser att kvalitet och valfrihet för brukarna bör sättas i främsta rummet, för att skapa ett gott innehåll i välfärdstjänsterna.

Svenska Vård anser att en genusanalys säkert inte gör någon skada, men att staden istället bör fokusera på att formulera ett hållbart och långsiktigt förhållningssätt till alla utförare oavsett driftsform så att Svenska Vård kan fokusera på kvalitet och vad vi får för pengarna i välfärden.

Mina synpunkter

Stadsledningskontoret redovisar i sitt remissyttrande den process för förstärkt jämställdhetsintegrering som genomförts sedan valet år 2014. Viktiga beslut har redan tagits i budgetar och upphandlingsprogram. Ytterligare beslut som stärker arbetet med jämställdhetsintegrering tas i samband med budget för 2017 och i det nya jämställdhetsprogram för staden som kommer behandlas under 2017. De analyser som motionärerna efterlyser kommer alltså att göras och ansvaret för detta ska vila på varje upphandlande nämnd eller styrelse.

Motionärerna hävdar att staden inte agerar efter dessa riktlinjer eftersom den politiska majoriteten påstås vara för hård mot privata företag inom omsorgsbranschen och för mjuk mot privata företag inom exempelvis transport- och renhållningsbranschen och att detta skulle utgöra ett bevis för någon slags motvilja mot privata omsorgsföretag. Låt mig säga att jag inte delar denna uppfattning.

Staden ska vara, och är, hård mot kvalitetsbrister i upphandlad verksamhet oavsett om detta sker inom omsorg, transporter, sophämtning eller annan verksamhet. Det är därför vite avkrävt entreprenörer inom sophämtningen. Det är därför kontrakt sagts upp när persontransporter inte fungerat. Det är därför hemtjänstföretag uteslutits från LOV när de inte klarat kvalitetskrav. Värt att notera är dock att flera av de aktuella besluten om tilldelning, där kvalitetsbrister påtalas, från början beslutades av motionärerna själva i den dåvarande majoriteten varför en aning klädsam självkritik kanske vore på sin plats.

När upphandlad verksamhet ska analyseras ur jämställdhetsperspektiv finns det flera aspekter att belysa. Motionen tar i detta avseende ett allt för snävt perspektiv. I första hand bör upphandlade tjänster belysas ur ett brukarperspektiv. Detta saknas helt i motionen. Valfärdstjänster i synnerhet men även hela den offentliga tjänsteproduktionen har tydliga jämställdhetsaspekter. Att avfärda transport- och renhållningstjänster som manliga och utan betydelse för kvinnor är en beskrivning som i sak inte är korrekt. En annan aspekt som bör belysas avser arbetsvillkoren för de som jobbar i de aktuella näringarna. Även här bortser motionen helt från detta viktiga jämställdhetsperspektiv. När arbetsvillkoren i många fall försämrats i dessa branscher har det varit alltför tyst från borgerligt håll. Nu skärps kraven i upphandlad verksamhet såväl i kvinnligt som manligt dominerade sektorer. Även ägarförhållanden bör belysas i en sådan analys och det är detta som motionen helt tar sikte på. Ägarförhållanden i svenskt näringsliv är extremt ojämnt fördelat och som stadsledningskontoret redovisar är inte bilden så enkel att omsorgsföretag till större delen ägs av kvinnor. Tvärtom är de större aktörerna på marknaden börsintroducerade och återspeglar väl ägarstrukturerna i stort i svenskt näringsliv. Det bör inte hindra att staden, vilket framgår av stadens upphandlingsprogram, där det är möjligt ska bejaka och uppmuntra mindre privata och idéburna aktörer. Därigenom kan staden bidra till att underlätta exempelvis kvinnligt företagande.

Att detta skulle ske på bekostnad av strikta kvalitetskrav är dock uteslutet.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2016:26) av Lotta Edholm m.fl. (alla L) om ”genusanalys av stadens upphandlingsverksamhet”

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2016:26) av Lotta Edholm, Gulan Avci och Björn Ljung (samtliga L) om genusanalys av stadens upphandlingsverksamhet bifalls.
2. Därutöver anför följande.

Det är lätt att föra en feministisk politik i teorin, men svårare i verkligheten.

Upphandlingsområdet är ett område som berör kommunal ekonomi och kommunal verksamhet i stort. Det riskerar därför att präglas av samma typer av frihetshindrande strukturer och normer som samhället i övrigt.

Majoriteten har tagit initiativ till att införa genusbudgetering, där statistik och analyser ska brytas ner på kön. Vi är i grunden positivt inställda till detta. Det är dock viktigt att det också blir verklighet, även på områden där svaren riskerar att bli obekväma. Risken är stor att statistik endast tas fram på områden där skillnader med avseende på kön redan är kända och förväntade.

Vi har idag en majoritet som vet väldigt väl hur många gånger ordet ”jämställdhet” förekommer i budgeten, men som inte vet om en upphandlingsverksamhet för miljardbelopp gör skillnad på mäns och kvinnors företagande. Det vill vi ändra på. Om Stockholms stad ska leva upp till sina höga ambitioner på jämställdhetsområdet måste ett jämställdhetsperspektiv genomsyra hela stadens verksamhet. Därför bör motionen bifallas.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2016:26) av Lotta Edholm m.fl. (alla L) om ”Genusanalys av stadens upphandlingsverksamhet” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 19 oktober 2016

På kommunstyrelsens vägnar:
K A R I N W A N N G Å R D

Kerstin Tillkvist

Reservation anfördes av Lotta Edholm (L) med hänvisning till Liberalernas reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Lotta Edholm m.fl. (alla L) menar att välfungerande äldreboenden och verksamheter för personer med funktionsnedsättning återkommunaliseras utan motivering och utan dialog med brukarna. Vidare menar motionärerna att när ett renhållningsföretag inte förmår forsla bort sopor, tvekar staden inför att utkräva viten och när ett transportföretag misslyckas med att se till att barn och vuxna kan ta sig till skolan eller daglig verksamhet, får avtalet löpa på utan att någonting händer. Lotta Edholm m.fl. (alla L) menar att skillnaden i agerande beror på att omsorgsföretag verkar i traditionellt kvinnliga branscher, medan transport- och renhållningsföretag i traditionellt manliga.

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att genomföra en stadsövergripande genusanalys av stadens upphandlingsverksamhet. I analysen bör bland annat kartläggas hur stadens beslut på upphandlingsområdet skiljer sig med avseende på verksamheternas könskodning och könssammansättning hos brukare, personal och företagsledning. En mätning om stadens agerande har förändrats över tid bör även genomföras.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, äldrenämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Östermalms stadsdelsnämnd, Företagarna och Almega. Därutöver har Svenska Vård inkommit med svar. Almega har ej inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 september 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontorets utgångspunkt är att staden ska vara en attraktiv avtalspartner och behandla alla leverantörer på ett professionellt sätt.

Stockholms stads ambitioner inom jämställdhetsområdet är höga och enligt kommunfullmäktiges budget ska Stockholm vara en jämställd stad där makt, möjligheter och resurser fördelas lika oavsett kön.

Kommunstyrelsen utarbetar ett program med utgångspunkt i den europeiska

deklarationen om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklarationen). Jämställdhetsintegrering är en viktig del i stadens strategi för att nå de nationella jämställdhetspolitiska målen. Det innebär att ett jämställdhetsperspektiv ska integreras i alla led av beslutsfattande, planering och utförande av verksamheten av de aktörer som normalt deltar i beslutsfattande och utförande.

Stadens verksamheter ska redovisa all individbaserad statistik uppdelad efter kön. Detta gäller även de av kommunfullmäktige beslutade indikatorer som bygger på individbaserad statistik analyseras ur ett jämställdhetsperspektiv för att visa hur fördelning av resurser och utformning av verksamheter kommer stockholmarna till del. Statistiken ska analyseras ur ett jämställdhetsperspektiv, där skillnader finns. Syftet med analysen är att utveckla stadens verksamheter mot att bli mer jämställda. I och med de ambitioner som ges uttryck för i budget och de uppdrag som givits bl.a. kommunstyrelsen anser stadsledningskontorets inte att det föreligger behovet av ytterligare genusanalys.

Genom att ställa väl avvägda krav på leverantörer och på de varor och tjänster som upphandlas, kan upphandling bidra till ekonomisk- och kvalitativ, social, demokratisk samt miljö- och klimatmässig hållbarhet samtidigt som välfärden utvecklas och medborgarnas behov tillgodoses. Att använda upphandling som ett medel för att driva samhällsutvecklingen i hållbar riktning innebär också att upphandlad verksamhet ska bedrivas på ett sätt som främjar jämställdhet.

Stadens program för upphandling och inköp uttrycker en klar ambition om att leverantörer till stadens inte ska få konkurrensfördelar genom t.ex. oseriös verksamhet, oetiskt producerade varor, bristande kvalitet i upphandlade verksamheter, sämre arbetsmiljö eller dåliga anställningsvillkor för sina anställda. Så långt det är möjligt och ändamålsenligt ska staden ställa krav i upphandlingar som motverkar detta. Värnandet av principen om alla människors lika värde och rätt att bli behandlade på lika villkor samt främjandet av att aktuell antidiskrimineringslagstiftning följs, sker genom användandet av antidiskrimineringsklausul i upphandling. I enlighet med klausulen är leverantören förpliktigad att, om staden så begär, att redovisa en jämställdhetsplan. Klausulen har även skärpts genom att bland annat införa sanktioner i form av vite för de fall leverantören inte lever upp till sina åtaganden. Stadsledningskontoret anser att det, i program för upphandling och inköp, anges hur det i avtal ska regleras hur diskriminering av bl.a. kön ska motverkas och att det inte föreligger behov av ytterligare genusanalyser med anledning av detta.

Även om vård- och omsorg traditionellt sett är kvinnodominerade yrken drivs många vård- och omsorgsföretag av män. Av de 7 avtal med hemtjänstutförare i privat regi som staden hävt sedan 2014, har samtliga haft en styrelse bestående av lika delar män och kvinnor.

Stadsledningskontoret föreslår att motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 17 maj 2016 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det till kommunstyrelsen som sitt svar på remissen.

Reservation anfördes av Ann-Katrin Åslund (L), *bilaga 1*.

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 18 mars 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Äldreförvaltningen administrerar upphandlingar avseende stadens vård- och omsorgsboende och hemtjänst i privat regi. Enligt uppdrag i budget 2016 kommer äldreförvaltningen även att administrera entreprenadavtal avseende vård- och omsorgsboende.

Äldreförvaltningen ansvarar för uppföljning av avtalen och vidtar de åtgärder som erfordras om utförare inte uppfyller de krav som ställs i förfrågningsunderlaget, oberoende av genus hos personal eller företagsledning. För äldreförvaltningen är avtalsföljsamhet samt kvaliteten på den vård och omsorg som utförs det primära, oberoende av vem som driver företaget.

Även om vård- och omsorg traditionellt sett är kvinnodominerande yrken drivs många vård- och omsorgsföretag av män. Av de 7 avtal som med hemtjänstutförare i privat regi som staden hävt sedan 2014, har samtliga haft en styrelse bestående av lika delar män och kvinnor.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 25 augusti 2016 följande.

1. Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remiss av motion (2016:26) av om genusanalys av stadens upphandlingsverksamhet.
2. Nämnden avstyrker motionen.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 9 augusti 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Den definition av upphandlingsverksamhet som används i motionen omfattar många olika typer av beslut och aktiviteter på olika nivåer inom staden. De strategiska beslut om exempelvis val av driftsform som motionärerna hänvisar till är resultatet av en sammanvägning av kvalitetsmässiga, ekonomiska och ideologiska aspekter. På samma sätt beror utformningen av de materiella avtalsvillkoren bl.a. av verksamhetens behov, strategiska mål för densamma, budget och kostnadskontroll, erfarenheter från tidigare avtalsperioder etc. De beslut som motionen avser är således av mycket varierande karaktär och vilar på ett flertal komplexa överväganden av helt annan natur än vilken könskodning den aktuella verksamheten har.

Enligt motionen ska i genusanalysen bl.a. kartläggas hur beslut skiljer sig med avseende på verksamhetens könskodning och könssammansättningen hos brukare, personal, och företagsledning. Genusanalysen ska också mäta om stadens agerande har förändrats över tid. Då en genusanalys av upphandlingsverksamheten aldrig tidigare har genomförts ser förvaltningen en svårighet i att få fram tillförlitlig data i så stor skala angående exempelvis personal- och brukargrupperns könssammansättning vid specifika tidpunkter historiskt. Det bör i sammanhanget också påpekas att den del av upphandlingsverksamheten som utgörs av det formella upphandlingsförfarandet är starkt juridiskt reglerad.

Regleringen bygger på EU:s sekundärrätt (upphandlingsdirektiven) vilka utgår ifrån centrala principer inom EU-rätten. Till dessa principer hör bland annat likabehandlingsprincipen och proportionalitetsprincipen. Likabehandling innebär att alla leverantörer ska behandlas på ett likvärdigt sätt, medan proportionalitet i korthet innebär att de krav som ställs i en upphandling inte får vara hårdare än vad som är nödvändigt.

Det föreligger således en lagstadgad skyldighet för upphandlande myndigheter att inte ta ovidkommande hänsyn i offentliga upphandlingar och rättsmedel står till buds för den leverantör som anser sig ha blivit (köns-)diskriminerad.

Ytterligare en aspekt som bör lyftas i sammanhanget är att det på vissa områden inom branscher som är traditionellt kvinnliga har införts valfrihetssystem (fritt val) i staden. Upphandling av ett valfrihetssystem (LOV) skiljer sig från ett upphandlingsförfarande enligt LOU då den upphandlande myndigheten är skyldig att godkänna alla anbudsgivare som ansöker om att få delta och uppfyller de obligatoriska kraven. Det är sedan brukaren själv som väljer utförare. Staden är i mycket liten utsträckning involverad i hur beställningarna fördelar sig inom valfrihetssystemet, utan dessa beror på brukarnas personliga preferenser.

Avslutningsvis framgår inte av motionen vad syftet är med genomförandet av genusanalysen eller hur resultatet ska omhändertas. För det fall genusanalysen genomförs i enlighet med förslaget bör staden ha beredskap att omhänderta resultatet och använda det konstruktivt i sitt arbete för att nå Vision 2040; ”Ett Stockholm för alla”.

Förvaltningen anser att staden bör inpta ett självkritiskt och ifrågasättande förhållningssätt för att säkra jämställd, högkvalitativ och ändamålsenlig verksamhet, men detta kräver en långsiktig plan där enskilda åtgärder (såsom den föreslagna

genusanalysen) ingår som delar av ett strategiskt arbete.

Förvaltningen anser mot bakgrund av ovan att motionen bör avstyrkas samt föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen.

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 maj 2016 att tjänsteutlåtandet överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Mimmi Deljerud Engholm (L), *bilaga 1*.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 8 januari 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens bedömning är att motionärernas förslag om genusanalys av stadens upphandlingsverksamhet kan anses vara tillgodosett genom kommunfullmäktiges beslut om budget för 2016, där intentioner och krav på jämställdhetsarbete och upphandling som medel tydliggörs. I budgeten fastslås att samtliga stadens verksamheter ska jämställdhetsintegreras, det vill säga att verksamheterna bland annat ska redovisa all individbaserad statistik uppdelad efter kön. Statistiken ska, där eventuella skillnader synliggörs, analyseras ur ett jämställdhetsperspektiv. Det torde innebära att också stadens interna organisation för upphandlingsverksamhet, liksom upphandlade utförare och återtagna verksamheter, ska analyseras med utgångspunkt i könsuppdelade faktorer.

I stadens upphandlingsprogram ställs inga uttalade krav på jämställdhetsintegrering eller genusanalys, men det framgår tydligt att de krav som staden ställer på sina egna verksamheter, exempelvis när det gäller antidiskrimineringskrav samt miljö- och klimatkrav, också ska ställas på upphandlad verksamhet. Antidiskrimineringskrav gäller frågor om kön, etnicitet, religion, sexuell läggning, funktionsförmåga, könsidentitet och könsuttryck.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Företagarna

Företagarnas yttrande daterat den 1 september 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Företagarna har givits möjlighet att yttra sig över rubricerade motion och vill lämna

följande övergripande, principiella kommentarer.

Företagarna anser att det är positivt att vård- och omsorgssektorn har öppnats upp för privata entreprenörer som kan vara med och utveckla sektorn. Detta skapar förutsättningar för mångfald och kvalitetsutveckling.

Företagarna kan konstatera att många av de privata företagen som har etablerats i sektorn (omkring 60 procent) drivs av kvinnor. Detta är i sig naturligt eftersom de flesta som arbetar inom denna sektor är just kvinnor. Samtidigt är det välkommet med fler företag som drivs av kvinnor, eftersom kvinnor är underrepresenterade som företagsledare.

Det rådande politisk-ideologiska motstånd som finns mot företagande inom vård- och omsorgssektorn drabbar alla företagare som verkar inom sektorn – oavsett kön. Spelreglerna förändras och långsiktigheten i verksamheten beskärs för dessa företagare. Detta begränsar förutsättningarna att bedriva verksamheterna, vilket i sin tur hämmar mångfald och kvalitetsutveckling inom sektorn. Detta är olyckligt.

Företagarna anser att kvalitet och valfrihet för brukarna bör sättas i främsta rummet, för att skapa ett gott innehåll i välfärdstjänsterna. Vi skulle önska att staden utvecklade ett långsiktigt hållbart förhållningssätt som även är konkurrensneutralt mellan olika utförare oavsett driftsform och där fokus ligger på att säkra och utveckla kvaliteten i välfärdsverksamheterna.

I övrigt vill vi generellt uppmuntra bättre uppföljning från det offentliga sida under kontraktstiden, för att uppmärksamma och åtgärda eventuella kvalitetsbrister och andra slag av undermåliga prestationer. Detta är viktigt såväl i fråga om vård- och omsorgssektorn som inom alla andra branscher och sektorer som är föremål för offentlig upphandling.

Svenska Vård

Svenska Vårds yttrande daterat den 18 augusti 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Svenska Vård är en branschorganisation för fristående utförare i vård, omsorg och behandling. Vi lämnar härmed ett remissyttrande med anledning av (L) motion om kvalitet i upphandlingsbeslut.

En stor andel av företagare och chefer inom vård och omsorg är kvinnor. Av företagare i vård och omsorg är uppemot 60 % kvinnor och inom vissa delsektorer ännu högre. Detta är naturligt då många yrkesverksamma inom vård och omsorg, i synnerhet omsorgen, domineras av kvinnor. I själva verket har vi ett underskott av män inom stora delar av branschen.

Utifrån ett kvalitetsperspektiv, i synnerhet för vård- och omsorgstagare, är genus av mindre betydelse. För hen är naturligtvis kvaliteten i den utförda tjänsten alltid det viktigaste. Och helt oavsett om en verksamhet leds eller ägs av en man eller kvinna så bör förväntningarna och kraven vara desamma. Och, med referens till motionen, skrivningen om överseende med ”gubbar” så är de regelverk och den lagstiftning som styr vård och omsorg helt neutral till kön vilket är helt fundamentalt utifrån ett

kvalitets- och patientsäkerhetsperspektiv.

Den avighet som finns politiskt kring fristående och privata utförare i välfärden menar vi inte har sin grund i ett genusperspektiv utan den har ideologiska förtecken som vi menar har ohyggligt lite med kvalitetsutveckling av välfärden att göra. Vi menar att den viktigaste frågan för framtiden är hur staden vill leda kvalitetsfrågorna i de tjänster som riktas till medborgarna. Och i likhet med att män och kvinnor ska vara jämställda så menar vi att privata, fristående och offentliga utförare ska vara jämställda och behandlas lika.

Vi har ingen uppfattning om huruvida stadsfullmäktige ska bifalla motionen eller ej. En genusanalys gör säkert inte någon skada, men staden bör kanske istället fokusera på att formulera ett hållbart och långsiktigt förhållningssätt till alla utförare oavsett driftsform så att vi kan fokusera på kvalitet och vad vi får för pengarna i välfärden.

Sedan noterar vi motionärernas skrivning kring viten. Staden ska naturligtvis inte tveka kring att utfärda viten. Det under förutsättning att det finns goda skäl för ett vite. En god tillsyn med konsekvenser är viktigt för att kvalitetskonkurrensen inom vård och omsorg ska fungera väl. Huruvida staden sköter sin tillsyn inom renhållningsbranschen på ett tillfredsställande vis eller ej är inte vår sak att bedöma, men vi välkomnar både tillsyn och vid behov tydliga konsekvenser för alla utförare och verksamheter oavsett driftsform om de allvarligt avviker från viktiga kvalitetskrav. Sådan driver en rättvis och sund konkurrens.

Som branschorganisation är vi alla fall stolta över att företräda många kvinnor som av egen kraft, med sunda drivkrafter och med en omvittnad långsiktighet dagligen bidrar till att ge god vård och omsorg till tusentals stockholmare.

Reservationer m.m.

Äldrenämnden

Reservation anfördes av Ann-Katrin Åslund (L) enligt följande.

Liberalerna föreslog att äldrenämnden beslutar att

- tillstyrka motionen
- därutöver anföra följande:

Det är lätt att föra en feministisk politik i teorin, men svårare i verkligheten.

Upphandlingsområdet är ett område som berör kommunal ekonomi och kommunal verksamhet i stort. Det riskerar därför att präglas av samma typer av frihetshindrande strukturer och normer som samhället i övrigt.

Majoriteten har tagit initiativ till att införa genusbudgetering, där statistik och analyser ska brytas ner på kön. Vi är i grunden positivt inställda till detta. Det är dock viktigt att det också blir verklighet, även på områden där svaren riskerar att bli obekväma. Risken är stor att statistik endast tas fram på områden där skillnader med avseende på kön redan är kända och förväntade.

Vi har idag en majoritet som vet väldigt väl hur många gånger ordet ”jämställdhet” förekommer i budgeten, men som inte vet om en upphandlingsverksamhet för miljardbelopp gör skillnad på mäns och kvinnors företagande. Om Stockholms stad ska leva upp till sina höga ambitioner på jämställdhetsområdet måste ett jämställdhetsperspektiv genomsyra hela stadens verksamhet. Därför bör motionen bifallas.

Östermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Mimmi Deljerud Engholm (L) enligt följande.

1. Att tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra följande

Det är lätt att föra en feministisk politik i teorin men svårare i verkligheten.

Upphandlingsområdet är ett område som berör kommunal ekonomi och kommunal verksamhet i stort. Det riskerar därför att präglas av samma typer av frihetshindrande strukturer och normer som samhället i övrigt.

Majoriteten har tagit initiativ till att införa genusbudgetering, där statistik och analyser ska brytas ner på kön. Vi liberaler är i grunden positivt inställda till detta. Det är dock viktigt att det också blir verklighet, även på områden där svaren riskerar att bli obekväma. Risken är stor att statistik endast tas fram på områden där skillnader med avseende på kön redan är kända och förväntade.

Vi har idag en majoritet som vet väldigt väl hur många gånger ordet ”jämställdhet” förekommer i budgeten men som inte vet om en upphandlingsverksamhet för miljardbelopp gör skillnad på mäns och kvinnors företagande. Om Stockholms stad ska leva upp till sina höga ambitioner på jämställdhetsområdet måste ett jämställdhetsperspektiv genomsyra hela stadens verksamhet. Därför ska motionen bifallas.